

Režimová opatření – předcházení šíření infekčních chorob v kolektivu dětí

Školy (mateřské, základní, střední a vyšší odborné), školská zařízení (školní družiny, internáty, domovy, střediska praktického vyučování), zařízení zájmová (základní umělecké školy, domy dětí a mládeže, kluby) a v neposlední řadě zařízení pro výkon ústavní výchovy a pro preventivně výchovnou péči (diagnostické ústavy, střediska výchovné péče, výchovné ústavy, dětské domovy), jsou povinny dodržovat opatření vyplývající ze zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění. Připomeňme si časté nedostatky na úrovni režimových opatření.

Ve Školním řádu musí být informace definující:

- Jak postupuje učitelka mateřské školy v případě přijímání dítěte do kolektivu, když dítě projevuje známky infekčního onemocnění.
- Jak postupuje učitelka mateřské školy v případě, že dítě v průběhu pobytu v mateřské škole začne mít projevy infekčního onemocnění.
- Jak postupuje škola v případě výskytu projevů infekčního onemocnění u zaměstnance.
- Jaké povinnosti má zákonný zástupce v souvislosti s eliminací rizik šíření infekčních chorob.

V kompetenci ředitele školy je stanovit ve Školním řádu požadavky na dodržování prevence šíření infekčních chorob u všech účastníků výchovně-vzdělávacího procesu (pedagogičtí pracovníci, nepedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci dětí, širší veřejnost). Nadřazeným orgánem je v tomto směru orgán státního zdravotního dozoru. Pokud tuto povinnost neuvede ředitel školy ve Školním řádu, může tuto povinnost, v souvislosti s vývojem epidemiologických rizik nařídít příslušná Krajská hygienická stanice jako orgán státního, zdravotního dozoru nebo Ministerstvo zdravotnictví České republiky.

Významným úkolem krajských hygienických stanic je výkon správního dozoru v rámci jejich působnosti, který zákon o ochraně veřejného zdraví označuje jako státní zdravotní dozor. Správním dozorem se rozumí správní činnost, při které vykonavatel veřejné správy (dozorčí orgán) pozoruje chování podřízených subjektů (tj. fyzických a právnických osob) a porovnává je s požadavky právních norem. V návaznosti na hodnocení podle okolností aplikuje zejména nápravné nebo sankční prostředky, jimiž reaguje na nesoulad mezi skutečným a žádoucím chováním dozorovaného subjektu.

V případě, kdy dítě začne mít projevy infekčního onemocnění, jako je rýma, kašel, teplota,



zvracení, průjem, musí pověřený pedagogický pracovník, zpravidla učitelka mateřské školy, toto dítě neprodleně oddělit od kolektivu a kontaktovat zákonné zástupce dítěte či jiné osoby pověřené zákonnými zástupci o nutnosti vyzvednutí dítěte.

Dítěti či zaměstnanci školy s přetrvávajícími příznaky infekčního onemocnění, které jsou projevem chronického onemocnění, včetně alergického onemocnění (rýma, kašel), je umožněn vstup do školy pouze v případě, je-li prokázáno, že dítě netrpí infekční nemocí. Pokud u dítěte či zaměstnance školy přetrvávají příznaky jako rýma a kašel, které jsou projevem alergického nebo chronického onemocnění, potvrdí tuto skutečnost praktický lékař pro děti a dorost (u zaměstnanců školy lékař v oboru všeobecné praktické lékařství nebo poskytovatel pracovnělékařských služeb).

V Provozním řádu musí být definováno, jak často a na jaké úrovni je realizován úklid tříd a průchozích prostor mateřské školy, kým a jaké úklidové prostředky jsou využívány. Nezapomeňme, že v případě zvýšeného výskytu respiračních chorob a střevních viróz je nutné

využívat úklidové prostředky, s tzv. virucidním účinkem. Zde je však nutné ověření, zda konkrétní úklidový prostředek lze využít v prostorách, kde celodenně pobývají děti předškolního, případně batolecího věku. Tyto informace by měl poskytnout distributor či výrobce.

Při zvýšeném riziku přenosu infekčních onemocnění je zakázáno „sesypávání“ odpadkových košů. V odpadkovém koši musí být umístěn igelitový pytel, který je používán jednorázově, nikoli opakovaně. V prostorách mateřské školy by měly být umístěny odpadkové koše s krytem a pedálem, na které není nutné při běžné manipulaci sahat. Provozní zaměstnanec používá při výměně obsahu odpadkových košů rukavice buď jednorázového typu, nebo pracovní gumové rukavice, které pravidelně otírá dezinfekčním prostředkem.

Mezi nejčastější závady, které jsou v rámci státního zdravotního dozoru opakovaně shledávány, je jednoznačně **nedostatečné vybavení hygienických zařízení**, ať už zařizovacími předměty (hygienické kabiny, sprcha, umyvadla), či potřebami pro osobní hygienu dětí, žáků (zajištění osoušení rukou, zajištění dávkovačů mýdla s prostředkem na mytí rukou apod.).

Významnou roli v šíření infekčního onemocnění v kolektivu dětí mateřské školy hraje blízký kontakt dětí i zaměstnanců školy. Zejména v situaci, kdy dojde ke zvýšení výskytu respiračních onemocnění, se nedoporučuje shromažďování dětí jednotlivých tříd. Toto se týká zejména ranního příchodu dětí v tzv. scházejících třídách a odpolední odchod dětí v tzv. rozcházejících třídách. Organizace provozu mateřské školy je plně v kompetenci zřizovatelů škol a ředitelů škol, nutné je však případná rizika minimalizovat. Tento požadavek se může promítnout do postupů příslušných KHS podle vývoje epidemiologické situace. ■

Mgr. Lenka Polášková